

VERZONDEN 09 JAN 2018

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	9 januari 2018	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2017-1385	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81C66F80	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	17 oktober 2017	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - kaart planlocatie - mitigerende maatregelen - meldingsformulieren	ONDERWERP	Ontheffing GroenWest Gewone dwergvleermuis Montfoort, complex 1403

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 17 oktober 2017 van Ecologisch Adviesbureau Viridis, namens Stichting GroenWest, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u ontheffing te verlenen van de artikelen 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden en verstoren van gewone dwergvleermuizen en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode tussen 1 februari 2018 en 14 oktober 2020.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op de huizen aan de Wilhelminastraat nummer 35 t/m 41 (oneven) en de huizen aan de Prins Bernhardstraat nummer 16 t/m 20 (even) in de gemeente Montfoort. U vraagt ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 1 februari 2018 tot 14 oktober 2020.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht. Op 22 november 2017 en 4 januari 2018 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd ingevolge artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gewone dwergvleermuis

In de woningen behorende bij complex 1403 zijn verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen aanwezig. In het woningblok aan de Wilhelminastraat met de huisnummers 35, 37, 39 en 41 is een kraamverblijfplaats met een groot aantal individuen van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Er zijn ter plaatse minimaal 57 adulte gewone dwergvleermuizen vastgesteld, verwacht wordt dat er maximaal 114 exemplaren aanwezig zijn in de spouwmuur

van het blok (inclusief jongen). De invliegopeningen bevinden zich in de nok van nummer 35 en aan de voorkant van de woning onder de dakgoot. Vermoedelijk wordt de gehele spouwmuur gebruikt.

In de woning aan de Prins Bernhardstraat 20 is een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Er zijn drie individuen waargenomen. In de woning aan de Wilhelminastraat 41 is één paarverblijfplaats van een gewone dwergvleermuis vastgesteld. Een winterverblijf van enkele exemplaren is niet uit te sluiten, maar er zijn geen aanleidingen meer exemplaren in de winter te verwachten.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden incidenteel gedood of verwond, verstoord en voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd en vernield.

Om het doden en verwonden van vleermuizen te voorkomen wordt in de planning van de werkzaamheden rekening gehouden met de kwetsbare perioden en worden maatregelen voorgesteld om gewone dwergvleermuizen tijdig uit de te renoveren woningen te weren. Om te voorkomen dat verblijfplaatsen definitief verloren zullen gaan, worden permanente voorzieningen in de spouwmuur gerealiseerd. Bij de zijgevels van Wilhelminastraat 35 en 41 blijft de bovenste 1,8 meter van de spouwmuur als kraamverblijfplaats beschikbaar doordat hier geen spouwisolatie wordt toegepast. De invliegopening aan de nok van nummer 35 blijft beschikbaar. Bij de zijgevels van Beatrixstraat 1 en 7 worden voorafgaand aan het kraamseizoen van 2018 zes geschakelde kasten in de spouwmuur gemetseld. De gewone dwergvleermuizen hebben gedurende het gehele kraamseizoen van 2018 de gelegenheid deze nieuwe kraamkasten te ontdekken alvorens de werkzaamheden op de locatie waar de kraamkolonie is waargenomen worden uitgevoerd. Ter vervanging van de zomerverblijfplaats zijn op de zijgevels van de Prins Bernhardstraat 1, 9, 17 en 28 vier keer vier geschakelde inbouwkasten ingemetseld. Ter vervanging van de paarplaats van de gewone dwergvleermuis zijn op de zijgevels van de Prins Bernhardstraat 7, 15, 23 en 22 vier geschakelde inbouwkasten (van vier stuks) ingemetseld. Hier kunnen tijdens milde winterdagen ook exemplaren van de gewone dwergvleermuis overwinteren.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Eén voorschrift is opgenomen dat bij Wilhelminastraat 35, waar de kraamkolonie is waargenomen, tevens een geschakelde kast (van zes stuks) moet worden ingebouwd. Van de nu geheel beschikbare spouwmuur blijft slechts een klein deel aan de bovenkant over. Omdat dit bovenste deel van de spouwmuur binnenshuis wordt geïsoleerd kan het microklimaat op deze locatie minder aantrekkelijk worden voor de gewone dwergvleermuis. In het onderste deel van de zijgevel, waar de spouw geïsoleerd wordt, is geen geschakelde inbouwkast voorgesteld, zoals wel wordt voorgesteld in de andere zijgevels. Met het aanbieden van een extra geschakelde inbouwkast op de zijgevel van Wilhelminastraat 35 wordt de kans echter vergroot dat de kraamkolonie van deze locatie gebruik blijft maken. Om de effectiviteit van de voorzieningen te volgen wordt het monitoren gedurende het kraamseizoen opgelegd. Het dient overigens de aanbeveling de invliegopening van de inbouwkast te positioneren in de nabijheid van de invliegopening onder de dakgoot van nummer 35.

De gewone dwergvleermuis is de meest algemeen voorkomende vleermuis in Nederland. In de huizen behorend bij het project blijven permanent verblijfplaatsen voor vleermuizen beschikbaar. De omgeving van het plangebied zal niet aangetast worden door de werkzaamheden, groene structuren die kunnen dienen als foerageergebied of vliegroute worden niet aangetast door de werkzaamheden waardoor, in combinatie met de uit te voeren mitigerende maatregelen, het functionele leefgebied van de gewone dwergvleermuis behouden blijft. Door het nemen van mitigerende maatregelen komt de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Daarbij is de volgende toelichting gegeven:

"De eengezinswoningen zijn eind jaren '50 gebouwd en de woningen werden in deze periode nog niet goed geïsoleerd. Het doel van de renovatiewerkzaamheden is het kwalitatief op peil houden van de woningen voor de komende jaren en ze tevens energiezuiniger te maken om zo te voldoen aan de nieuwe eisen op het gebied van duurzaamheid en energiebesparing. In 2012 is het convenant Energiebesparing Huursector opgesteld door het Ministerie voor Binnenlandse Zaken. In dit convenant staan de afspraken tussen de overkoepelende organen van woningcorporaties, huurders en vastgoedondernemers. Een van de belangrijkste afspraken is dat voor 2020 alle huurwoningen een energielabel B of beter hebben door het nemen van energetische maatregelen. Volgens het Plan van aanpak Energiebesparende Gebouwde Omgeving (2011) is het omlaag

brengen van energiekosten gunstig voor het behalen van diverse doelstellingen, zoals het verduurzamen van de woningen en de verlaging van woonlasten.

Energiebesparing heeft een gunstig effect op het (leef)milieu; het leidt tot een vermindering van het benodigde gebruik van fossiele brandstoffen en tot een afname voor mens en milieu schadelijke emissies. Deze lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid. Een energie-onzuinige woning leidt naast de negatieve milieueffecten ook tot hoge woonkosten voor de huurder. Energiebesparing draagt bij aan een betere betaalbaarheid van het huren, dit is van groot belang voor de koopkracht voor huurders met lagere inkomens (sociale huurwoningen)."

Eén van de doelstellingen van het Energieakkoord¹ is dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. Dit betekent dat er per saldo geen CO₂-uitstoot meer is. Eén van de grote speerpunten om dit te bewerkstelligen is het investeren in woningisolatie en renovatie van bestaande bebouwing. Alleen door grootschalige verduurzaming van bestaande woningen kan dit doel worden bereikt. Grote aantallen woningrenovaties zijn vereist om de doelstellingen van het Energieakkoord én het Klimaatakkoord van Parijs² dat door Nederland is geratificeerd³ te kunnen behalen. Deze woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen. Een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft een positief effect op de volksgezondheid.

In 2012 is het convenant Energiebesparing Huursector⁴ opgesteld door het Ministerie voor Binnenlandse Zaken. In dit convenant staan de afspraken tussen de overkoepelende organen van woningcorporaties, huurders en vastgoedondernemers. Een van de belangrijkste afspraken is dat voor 2020 alle huurwoningen een energielabel B of beter hebben door het nemen van energetische maatregelen. Volgens het Plan van aanpak Energiebesparende Gebouwde Omgeving (2011)⁵ is het omlaag brengen van energiekosten gunstig voor het behalen van diverse doelstellingen, zoals het verduurzamen van de woningen en de verlaging van woonlasten. Een energie-onzuinige woning leidt naast de negatieve milieueffecten ook tot hoge woonkosten voor de huurder. Energiebesparing draagt bij aan een betere betaalbaarheid van het huren, dit is van groot belang voor de koopkracht voor huurders met lagere inkomens (sociale huurwoningen).

Door renovatie wordt het binnenmilieu van woningen verbeterd. Als er onvoldoende isolatie en ventilatie aanwezig is in woningen, kunnen daardoor stoffen zoals vocht, tabaksrook en radon zich kunnen ophopen in de woningen. Door woningen te renoveren zullen ze technisch in betere staat verkeren. Door isolatie van woningen en het verbeteren van ventilatie kunnen enerzijds de energielasten verlaagd worden en anderzijds het comfort en binnenmilieu verbeterd worden. Hiermee draagt renovatie bij aan de verbetering van de volksgezondheid door woningen dusdanig te isoleren dat vocht en tocht in huis worden beperkt. Het uitvoeren van renovaties voorkomt ook dat verouderde woningen in verval (kunnen) raken. Wanneer deze woningen niet worden gerenoveerd kunnen ze een gevaar voor de openbare veiligheid gaan vormen. Dakpannen kunnen van het dak waaien, gevelpanelen kunnen gaan loshangen en vervolgens wegwaaien, dakgoten kunnen gaan verzakken, etc.

Het aangevraagde project

De aangevraagde werkzaamheden zien op verduurzaming en renovatie van woningen. Het project draagt, gezien het voorgaande, dus bij aan de nationale en internationale doelstellingen ten aanzien van verduurzaming, verbetering van het leefklimaat en veiligheid in en om de woningen. U heeft dit ook aangegeven in uw aanvraag.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd is om het opzettelijk verstoren en het tijdelijk beschadigen en vernietigen van een voortplantings- en rustplaats van de gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

De ecologische impact op de gewone dwergvleermuis is, door het nemen van mitigerende maatregelen, minimaal en tijdelijk. De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt door het project niet in gevaar. Het belang gediend met het project mag daarom in deze zwaarder wegen dan het beschermingsbelang van gewone dwergvleermuis.

¹ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2013/09/convenant-huursector.pdf>

⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2011/02/25/plan-van-aanpak-energiebesparing-gebouwde-omgeving/plan-van-aanpak-energiebesparing-gebouwde-omgeving-webversie.pdf>

Alternatievenafweging

In de rapportage Vleermuis- en broedvogelonderzoek complex 1403⁶ is onderbouwd dat er voor het beoogde doel geen redelijke alternatieven zijn. Het volgende wordt aangedragen:

- **Locatie**
"Het project voorziet in de renovatie van de bestaande woningvoorraad. Het project kan derhalve niet op een andere locatie uitgevoerd worden. Het betreft het isoleren van woningen en dat is per definitie locatie gebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat renovatie nodig is om de woningen te laten voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn op dit moment onvoldoende geïsoleerd, waardoor in de huidige situatie veel energieverlies optreedt. Indien geen renovatie van de woningen wordt uitgevoerd zullen de woningen op termijn onbewoonbaar worden, wat zal gaan leiden tot sloop van de woningen. Sloop van de woningen leidt tot grotere ecologische nadelen, want dit betekent het verlies van alle vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde soorten als vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen."
- **Inrichting**
"Door het nemen van de juiste mitigerende maatregelen wordt bij de inrichting rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten. In de woningen worden voorzieningen getroffen voor huismussen en vleermuizen. De uit te voeren mitigerende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 6."
- **Uitvoering**
"Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te verminderen. Zo wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde soorten en worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen. Deze maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 6."
- **Ecologische afweging**
"Bij de uitvoering van het project zal steeds rekening gehouden worden met de aangetroffen soorten. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige van Bureau Viridis. Deze ter zake kundige stelt voorafgaand de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op (...). Het ecologisch werkprotocol is leidend voor de planning van de werkzaamheden. Er zal zo min mogelijk in de kwetsbare perioden gewerkt worden. De juiste mitigerende maatregelen zullen uitgevoerd worden zodat negatieve effecten zoveel als mogelijk worden voorkomen. Na uitvoering van de werkzaamheden is het gebied wederom geschikt voor de nu aanwezige soorten. Uitvoering van een vergelijkbaar project op een andere locatie zal ook verstoring van dezelfde soorten veroorzaken. Bekend is immers dat vleermuissoorten, huismus en gierzwaluw in vergelijkbare aantallen in andere woningen en gebouwen in de steden en dorpen voorkomen."

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;

⁶ Zwerver, S., 2017. Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest 2017, complex 1403. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2017-03

- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Ecologisch Adviesbureau Viridis op 17 oktober 2017, namens Stichting GroenWest, en de aanvulling hierop van 22 november 2017, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Stichting GroenWest

Adres: Postbus 2171

Postcode en woonplaats: 3446 DD Woerden

Ontheffing 81C66F80 voor het tijdvak van: 1 februari 2018 en 14 oktober 2020

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft het incidenteel doden, het opzettelijk verstoren en het beschadigen/vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft de huizen aan de Wilhelminastraat nummer 35 t/m 41 (oneven) en de huizen aan de Prins Bernhardstraat nummer 16 t/m 20 (even) in de gemeente Montfoort (bijlage 1).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het servicebureau van team VVN van provincie Utrecht indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen.

Specifieke voorschriften

7. De maatregelen dienen, met inachtneming van onderstaande voorschriften, uitgevoerd te worden conform hoofdstuk 6 uit het rapport 'Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest 2017, complex 1403'⁷ van 12 oktober 2017 en de aanvulling op de aanvraag van 22 november 2017 (bijlage 2).
8. Er dient met de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis. Aangezien alle verblijffuncties (zomer-, kraam-, paar- en winterverblijf) in de planlocatie aanwezig kunnen zijn dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare kraam- en overwinteringsperiode.
9. Voordat er met werkzaamheden begonnen wordt, dient er eerst voldaan te worden aan de gewenningsperiode voor de alternatieve vleermuisverblijven. Deze periode is voor zomerverblijfplaatsen minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen). De vier alternatieve paarverblijfplaatsen dienen minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het paarseizoen, dus uiterlijk half februari, aanwezig te zijn. Om de vleermuisen gelegenheid te geven de alternatieve verblijfplaatsen als kraamverblijf te ontdekken dient minimaal één volledig kraamseizoen de oude en de nieuwe kraamverblijfplaats beiden aanwezig te zijn.

⁷ Zwerver, S., 2017. Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest 2017, complex 1403. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2017-03

10. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt te worden. Voordat de werkzaamheden aanvangen dient door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis gecontroleerd te worden of er nog exemplaren van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in de bebouwing. Indien er nog dieren aanwezig zijn dient de bebouwing verder ongeschikt gemaakt te worden totdat de vleermuizen vertrokken zijn.
11. Indien uit waarnemingen of onderzoek vastgesteld kan worden dat de vleermuizen uit de bestaande verblijfplaatsen zijn vertrokken of dat ze de alternatieve verblijfplaatsen in gebruik hebben genomen dan kan op dat moment ook begonnen worden met de werkzaamheden. Hierbij dient rekening te worden gehouden met het in te dienen meldingsformulier voor aanvang van de werkzaamheden.
12. Aan de zijgevel van Wilhelminastraat 35 dient, aanvullend op de te sparen spouwruimte bij de nok, een geschakelde inbouwkast (van 6 stuks) te worden geplaatst. De invliegopening dient ten minste drie meter hoog te zitten en indien mogelijk zo veel mogelijk in de buurt van de invliegopening onder de dakgoot.
13. De aanwezigheid van de kraamkolonie in het plangebied dient gedurende twee jaar na de renovatiewerkzaamheden te worden gemonitord. De monitoring naar kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient conform het Vleermuisprotocol 2017 plaats te vinden. De monitoringsgegevens dienen beide jaren vóór de maand september te worden toegezonden aan het Servicebureau van team Vergunningverlening Natuur en Landschap van de provincie Utrecht, onder vermelding van het zaakkenmerk. Afhankelijk van de resultaten kunnen aanvullende maatregelen worden voorgeschreven.
14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
15. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven.
16. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
17. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
18. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van team Vergunningverlening Natuur en Landschap, provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht.

Bijlage 1: kaart planlocatie

Figuur 3.1 | Overzicht plangebied met overzichtskaart.

Bijlage 2: Mitigerende maatregelen

Hoofdstuk 6 van het rapport "Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest 2017, complex 1403"⁸ en aanvullende informatie van 22 november 2017

6 Mitigerende maatregelen

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is de bescherming van de biodiversiteit zonder stijging van lasten voor bedrijven en burgers. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt. Onderstaand zijn de voor het onderhavige project relevante (verbods-)artikelen genoemd. Daarbij is beschreven met welke mitigerende maatregelen er invulling wordt gegeven aan het voorkomen en uitsluiten van negatieve effecten op zowel soort- als populatieniveau.

6.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in Artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat eenieder verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgplicht geldt te allen tijde tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht deze te typeren vallen als zijnde ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen, de algemene zorgverplichting toch in acht genomen dient te worden.

Indien beschermde soorten bij de woningen zijn aangetroffen dienen algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven en voor alle woningen gelijk. Zij worden daarom niet nogmaals benoemd bij de specifieke maatregelen.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake deskundige ecoloog begeleid te worden. Hierdoor

wordt gewaarborgd dat de maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage B is beschreven wat door het Ministerie van Economische Zaken verstaan wordt onder een ter zake kundige.

- Er moet per uitvoeringsproject een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en onder alle betrokken partijen bekend zijn.
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake deskundige ecoloog.
- Indien beschermde soorten voorkomen in aangrenzende woningen kan niet zondermeer worden uitgesloten dat deze soorten negatieve effecten ondervinden van de gewenste maatregelen aan de woningen. Dit wil zeggen dat ook aan deze woningen mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Deze maatregelen worden door de ter zake deskundige opgesteld en opgenomen in het ecologisch werkprotocol.
- Voor alle werkzaamheden bij de woningen geldt dat broedvogels in bomen en struiken behorende bij tuinen en gemeentelijke beplantingen rondom de woningen tot broeden kunnen komen. Deze vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen de broed- en nestperiode.
- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd.
- Wanneer er geen vogels nestelen, kan er begonnen worden met de ingreep. Indien broedgevallen aanwezig zijn dient, in overleg met de ter zake

⁸ Zwerver, S., 2017. Vleermuis- en broedvogelonderzoek GroenWest 2017, complex 1403. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg, PRNR-2017-03

- deskundige ecoloog, een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld te worden.
- Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van nesten in de broed- en nestperiode.
- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren.
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van de woningen waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, voorafgaande aan deze werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen, wanneer dit nodig is (bijvoorbeeld als een grote haag de woning van de weg scheidt en de steiger juist daar geplaatst moet worden).

6.2 Voorkomen van doden

In lid 1 van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming staat beschreven dat het verboden is om beschermde dieren opzettelijk te doden. Het uitvoeren van werkzaamheden en ruimtelijke ingrepen waarbij aanwezige dieren verwond of zelfs gedood kunnen worden, houdt een overtreding van dit artikel in. Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen om dit zo veel als mogelijk te voorkomen en uit te sluiten. Werkzaamheden aan woningen bedragen vaak één tot een aantal weken per huizenblok. Dakwerkzaamheden worden vaak zelfs in één dag per woning afgerond. De maatregelen zorgen met name voor het mitigeren van effecten *op korte termijn*, d.w.z. dat de maatregelen voornamelijk gericht zijn op het voorkomen van effecten voorafgaande en tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De maatregelen worden volgens een vast stramien uitgevoerd, conform het kennisdocument (Bij12, 2017), welk onderstaand toegelicht is. De specifieke te nemen mitigerende maatregelen zijn beschreven in paragraaf 6.4.

Vleermuizen

- De woningblokken waar verblijfplaatsen aanwezig of te verwachten zijn, worden voorafgaande aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt; dit wordt gedaan door het plaatsen van 'exclusion flaps' (zie bijlage 8).
- De exclusion flaps worden geplaatst in de minst schadelijke periode van vleermuizen, dus buiten winterrust en kraamperiode. D.w.z. dat deze geplaatst kunnen worden tussen 1 april t/m 1 mei, en/of tussen 1 augustus t/m 1 november.
- Het afplakken van de verblijfplaatsen wordt enkel uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor

een aantal dagen aaneengesloten hoger zijn dan 10 °C.

- Er wordt door een ter zake kundige ecoloog gecontroleerd of de woningen, na het plaatsen van de 'exclusion flaps' nog in gebruik zijn door vleermuizen.

6.3 Aanbieden alternatieve verblijfplaatsen

Het uitvoeren van werkzaamheden waarbij vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen beschadigd of vernield worden, houdt een overtreding van artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming in. De aanwezige vaste rust- en/of verblijfplaatsen van vleermuizen gaan door de voorgenomen werkzaamheden verloren. De functionaliteit zal, indien geen maatregelen genomen worden, verloren gaan. Het is daarom noodzakelijk om dit verlies van verblijfplaatsen te mitigeren. De maatregelen zorgen met name voor het mitigeren van effecten *op lange termijn*, d.w.z. dat de maatregelen voornamelijk gericht zijn op het voorkomen van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden aan de woningen, waarbij verblijfplaatsen vernield worden.

Bij het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen is er door Bureau Viridis voor gekozen om alleen te werken met permanente voorzieningen. Resultaten uit het verleden hebben aangetoond dat het aanbrengen van tijdelijke voorzieningen voor veel problemen zorgt. Tijdelijke voorziening kunnen niet op de meest geschikte plek geplaatst worden (hier vinden de werkzaamheden plaats), worden weggehaald door bewoners onder met als reden overlast (ontlasting, onesthetisch, etc.). Daarnaast moeten de tijdelijke voorziening weer verwijderd worden als de werkzaamheden afgerond zijn, de dieren worden dan nogmaals verstoord.

Het aanbieden van de permanente alternatieve voorzieningen wordt volgens een vast stramien, conform het kennisdocument (Bij12, 2017), uitgevoerd, welk onderstaand toegelicht is. De specifieke mitigerende maatregelen zijn beschreven in paragraaf 6.4.

Vleermuizen

- Bij de gewone dwergvleermuis worden met een factor 4 nieuwe verblijfplaatsen gerealiseerd, die dezelfde functie kunnen vervullen als de zomerkraam- en paarverblijfplaats die verloren gaat.
- Indien het gaat om het aanbieden van een geschikt alternatief voor een verblijfplaats met als functie

kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuizen zal gebruik gemaakt worden van grotere inbouwkasten, geschakelde inbouwkasten of maatwerk.

- Vervangende zomer- en paarverblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de soort.
- Vervangende kraamverblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst, en bij voorkeur niet verder dan 50 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats.

Het mitigeren van verblijfplaatsen is van belang en noodzakelijk om te zorgen dat de functionaliteit van de woningen in de huidige situatie niet verminderd ten opzichte van de nieuwe situatie. Het type en de precieze locatie ervan in de woningen wordt nader overeengestemd met een ter zake deskundige ecoloog.

De vervangende verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen. Het zal altijd gaan om inbouwkasten of andere permanente (duurzame) alternatieven. In bijlage B zijn er voorbeelden gegeven van wat verstaan wordt onder geschikte alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen. Alternatieve verblijfplaatsen moeten ruim voorafgaande aan de werkzaamheden worden aangeboden, soms zelfs tot een jaar voorafgaande aan de start van de ingrepen.

6.4 Mitigatie complex 1403

- De algemene maatregelen zoals beschreven in paragraaf 6.1 en 6.2 dienen nagevolgd te worden.
- De alternatieve verblijfplaatsen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden geplaatst te worden.
- Er moeten 4 alternatieve kraamverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen worden aangeboden. Het betreft hier 4 grote kraamkasten, zes gekoppelde inbouwkasten of maatwerk, indien er gekozen wordt voor kraamkasten worden deze in de volgende woningen ingemetseld:
 - Wilhelminastraat 35 & 41
 - Beatrixstraat 1 en 7
- Er moeten 4 alternatieve zomerverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen ingemetseld worden. Het betreft hier vier geschakelde inbouwkasten (4x IB VL 01 + IB VL 02) welke in de volgende woningen ingemetseld worden:
 - Prins Bernhardstraat 1, 9, 17 en 28
- Er moeten 4 alternatieve paarverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuizen ingemetseld worden. Het betreft hier vier geschakelde inbouwkasten (4x IB VL 01 + IB VL 02) welke in de volgende woningen ingemetseld worden:
 - Prins Bernhardstraat 7, 15, 23 en 22

Culemborg, 22 november 2017

Betreft: Verzoek om aanvullende informatie ontheffingsaanvraag met zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2017-1385.

Geachte [REDACTED]

Op 7 november hebben wij, Bureau Viridis, als contactpersoon het verzoek tot aanvullende informatie voor de ontheffingsaanvraag ruimtelijk ingreep ontvangen. Het betreft de ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming voor het project Wilhelminastraat 35 e.o. te Montfoort onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2017-1385. Hierbij stuur ik u de aanvullende informatie.

Onderzoek

1. In de Wilhelminastraat 35-41 zit een grote kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis. Waarschijnlijk wordt de hele spouw gebruikt, zo schat u in. U geeft aan dat op deze locatie permanente mitigatie terugkomt. Er worden wat mogelijkheden ge-o-p-p-e-r-t, maar er wordt hier niet uitgewerkt wat werkelijk zal worden gedaan. Zouden jullie kunnen aangeven wat jullie hier aan mitigatie daadwerkelijk willen aanbieden waarvan jullie kunnen aangeven dat dit voldoende zal zijn voor deze grote kraamkolonie?

Er zullen conform het kennisdocument gewone dwergvleermuis (Bij12) vier alternatieve verblijfplaatsen voor de kraamkolonie aangeboden worden, zodat er voldoende nieuwe mogelijkheden aanwezig zijn. Hierbij wordt zowel van maatwerk als in te metselen vleermuiskasten gebruik gemaakt.

De in te metselen vleermuiskasten worden geplaatst aan de kopse kanten van het woningen aan de Beatrixstraat 1 en 7. Voor de mitigatie wordt er gebruik gemaakt van 6 geschakelde kasten bestaande uit 1 kast van het type IB VL 01 welke gekoppeld wordt aan 5 kasten van het type IB VL 02. Deze type kasten zijn dieper in de spouw gelegen waarbij er voorlangs gemetseld kan worden, hierdoor ontstaat een situatie welke vergelijkbaar is met de oorspronkelijke situatie. Door de opbouw van de 6 gekoppelde kasten ontstaat er 1 grote verblijfplaats met een kleine invliegopening en verschillende temperatuurgradiënten door de compartimenten. Deze verblijfplaatsen zijn voorafgaand aan het kraamseizoen 2018 beschikbaar.

Aan de kopse kanten van de woningen aan de Wilhelminastraat 35 en 41, het woningblok waarin de kraamkolonie aanwezig is, wordt maatwerk toegepast. Tijdens een overleg tussen de gecontracteerde aannemer en een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen is voor deze specifieke woningen gekeken welke maatwerkmogelijkheden mogelijk zijn. Uit dit overleg is de volgende methode naar voren gekomen: aan de kopse kanten van

Figuur 1 | schematische weergave van de in te metselen vleermuiskasten.

het woningblok wordt ter hoogte van de vliering horizontaal een kam in de spouwmuur geplaatst zodat het isolatiemateriaal niet in het bovenste deel van de spouwmuur gespoten kan worden. Dit deel is ± 1.80 hoog en beslaat de gehele breedte van de nok. Op deze manier blijft (een deel van) de bestaande verblijfplaats op huisnummer 35 inclusief de huidige invliegopening in de nok van de woning behouden, en zal op nummer 41 een vergelijkbare verblijfplaats gecreëerd worden.

De isolatie voor deze delen van de woningen zal vervolgens aan de binnenzijde van de woning gerealiseerd worden.

2. Tijdelijke mitigatie wordt niet aangeboden, maar de permanente mitigatie wordt ruim voorafgaand aangeboden. Hier adviseert u niet een factor vier te mitigeren. Zijn deze locaties al gerealiseerd en zo ja, kan dit in meer detail worden weergegeven?

De werkzaamheden aan de woningblokken waar geen beschermde soorten zijn aangetroffen zijn half november van start gegaan. De werkzaamheden worden per blok uitgevoerd waarbij volgorde zoals vermeld in Tabel 1 leidend is. Er wordt uitgegaan van maximaal 1 week uitvoeringstijd per woning, waarbij er na afronding van een woningblok direct gestart wordt met de uitvoering van het daaropvolgende woningblok. Bij het uitvoeren van deze werkzaamheden worden gelijktijdig de voorgestelde vleermuiskasten ingemetseld. Dit houdt in dat de eerste locaties momenteel gerealiseerd worden. Het realiseren van de alternatieve paarverblijfplaatsen is uiterlijk half februari afgerond. De 2 alternatieve (geschakelde) kraamkasten welke in de Beatrixstraat 1 en 7 ingemetseld worden dienen 1 mei gerealiseerd te zijn, maar uitgaande van de doorlooptijd per woning is de verwachting dat deze werkzaamheden eind maart gerealiseerd zijn. Het maatwerk voor de locaties Wilhelminastraat 35 en 41, zal na het kraamseizoen van 2018 gerealiseerd worden.

Tabel 1 | Volgorde uitvoer werkzaamheden per woningblok

Volgorde	Straat	Woningblok	Start werkzaamheden	Beschermde soorten?
1	Prins Bernhardstraat	1-7 (oneven)	november 2017	Nee
2	Prins Bernhardstraat	9-15 (oneven)	november 2017	Nee
3	Prins Bernhardstraat	17-23 (oneven)	november 2017	Nee
4	Prins Bernhardstraat	22-28 (even)	november 2017	Nee
5	Beatrixstraat	1-7 (oneven)	november 2017	Nee
6	Prins Bernhardstraat	16-20 (even)	Vanaf juli 2018	JA
7	Wilhelminastraat	35-41 (oneven)	Vanaf september 2018	JA

3. Kunt u meer inzicht geven in een gedetailleerde planning van de werkzaamheden?

Zie ook het antwoord op vraag 2. De werkzaamheden aan de woningblokken waar geen beschermde soorten zijn aangetroffen gaan vanaf november 2017 van start, waarbij de volgorde zoals vermeld in Tabel 1 leidend is. Er wordt uitgegaan van 1 week uitvoeringstijd per woning, waarbij de werkzaamheden aan een volgend blok starten zodra de werkzaamheden aan het vorige blok afgerond zijn. Voor de 19 te renoveren woningen (5 blokken) waarin geen beschermde soorten zijn aangetroffen gaan de werkzaamheden half november 2017 van start en zijn naar verwachting uiterlijk eind maart 2018 afgerond.

In verband met de aangetroffen verblijfplaatsen van beschermde soorten in de overige 2 te renoveren woningblokken starten de werkzaamheden in deze blokken na de kwetsbare perioden van de betreffende types verblijfplaatsen.

4. Met betrekking tot de belangenonderbouw zijn er eventueel rapporten waaruit blijkt dat de staat van de woningen dringend moet worden verbeterd?

Bij de beantwoording van deze vragen worden twee documenten afkomstig van GroenWest meegestuurd ter onderbouwing van renovatie. Het gaat om de volgende documenten:

1. "20160812 Projectopdracht GO 1403.pdf" en;
2. "20151116 – Afwegingskoder DEF.pdf".

In de projectopdracht wordt de nut en noodzaak van de renovatie aangegeven. In het afwegingskader, hoofdstuk 2, wordt een verdere toelichting gegeven van het belang van groot onderhoud en de afwegingen hiervoor.

5. Worden er voor de toekomst verblijfplaatsen voor huismus en gierzwaluw aangeboden?

In de te renoveren woningen zullen geen voorzieningen voor huismus en gierzwaluw aangebracht worden tenzij GroenWest of de gecontracteerde aannemer dit op eigen initiatief besluit.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als er nog vragen zijn kunt u contact opnemen met Susan Zwerver (0345-753246)

Met vriendelijke groet,

Projectleider / Adviseur Ecologie
Ecologisch Adviesbureau Viridis

Meldingsformulier start werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1385
- briefnummer: 81C66F80
- datum: 9 januari 2018
- planlocatie: Wilhelminastraat nummer 35 t/m 41 (oneven) en Prins Bernhardstraat nummer 16 t/m 20 (even) in de gemeente Montfoort
- ontheffinghouder: Stichting GroenWest, Postbus 2171 in Woerden
 - Contactpersoon: Stichting GroenWest [REDACTED]
 - Telefoonnummer: [REDACTED]

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier ten minste twee weken voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres. Indien de ontheffinghouder binnen twee weken wil starten met de werkzaamheden moet deze contact opnemen met de RUD Utrecht.

Gegevens van het werk:

Startdatum werk _____

Mogelijke einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300

Meldingsformulier gereedkomen werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1385
- briefnummer: 81C66F80
- datum: 9 januari 2018
- planlocatie: Wilhelminastraat nummer 35 t/m 41 (oneven) en Prins Bernhardstraat nummer 16 t/m 20 (even) in de gemeente Montfoort
- ontheffinghouder: Stichting GroenWest, Postbus 2171 in Woerden
 - Contactpersoon: Stichting GroenWest [REDACTED]
 - Telefoonnummer: [REDACTED]

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier tenminste één week na gereedkomen van de werkzaamheden ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres.

Gegevens van het werk:

Einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl
Telefoonnummer: 030-7023300